

บทที่ 1

ประวัติความเป็นมาของตะกร้อ

คำว่า “ตะกร้อ” ตามพจนานุกรม หมายถึง “ของเล่นชนิดหนึ่งสานด้วยหวาย สำหรับการเล่น เตะเล่น”

ตะกร้อเป็นกีฬาที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเกิดขึ้นในประเทศใด และใครเป็นผู้คิดค้นการเล่นขึ้น แต่ประเทศที่นิยมเล่นตะกร้อกันมาเป็นเวลานานนั้นมีหลายประเทศ เช่น ประเทศไทย พม่า มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และจีน การเล่นมีลักษณะที่เหมือนกัน คือใช้เท้าเตะ หรือใช้อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย ชื่อที่ใช้เรียกตะกร้อก็เรียกกันไปตามภาษาของแต่ละประเทศ เช่น พม่า เรียก “ชินลอน” (CHINLON) จีน เรียกว่า “เตกโก” (T'EXK'AV) มาเลเซีย เรียกว่า “เซปัก รากา” (SEPAK RAGA) ฟิลิปปินส์ เรียกว่า “ซิปัก” (SIPAK) ไทย เรียกว่า “ตะกร้อ” (TAKRAW)

คนไทยรู้จักกีฬาตะกร้อดี และนิยมเล่นในเวลาว่าง เพื่อออกกำลังกาย และเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน โดยเล่นกันทั่วไปทุกภาค ทั้งในเมืองและชนบท และเล่นกันทุกระดับชั้น ทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ชาวสวน ชาวไร่ ชาวนา พ่อค้า ข้าราชการทั่วไป สถานที่ที่ใช้เล่นไม่จำเป็นต้องกว้างขวางนัก อาจเล่นตามลานนวดข้าว ลานวัด หรือบริเวณที่ว่างในบ้นก็ได้ อุปกรณ์ที่ใช้เล่นรากาก็ถูกสามารถผลิตขึ้นเองภายในประเทศอีกด้วย

วิวัฒนาการของตะกร้อในประเทศไทย การเล่นตะกร้อในประเทศไทย ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ โดยมีสมาคมกีฬาไทยเป็นผู้ให้การสนับสนุน ซึ่งมีการเล่นและการจัดการแข่งขันขึ้น รวมถึง 6 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ตะกร้อลอดบ่วง
2. ตะกร้อวงเล็ก
3. ตะกร้อวงใหญ่
4. ตะกร้อพลิกแพลง (ตีดตะกร้อ)
5. ตะกร้อเตะทน
6. ตะกร้อข้ามตาข่าย

ประวัติตะกร้อข้ามตาข่าย

การเล่นตะกร้อข้ามตาข่าย มีระยะใกล้เคียงกับการเล่นตะกร้อเตะเทน และตะกร้อลอดบ่วง สาเหตุที่มีการเล่นตะกร้อข้ามตาข่ายเกิดขึ้นก็เพราะ นายผล ผลาสินธุ์ นักเตะตะกร้อฝีเท้าดีท่านหนึ่ง ได้ทดลองเตะลูกตะกร้อให้ข้ามเส้นเชือกซึ่งขึงไว้ตั้ง โดยแข่งขันกันเล่น ๆ ภายในคณะ และมีจุดมุ่งหมายเพียงแต่จะให้อีกฝ่ายหนึ่ง (ฝ่ายตรงข้าม) รับไม่ได้เท่านั้น ความคิดนี้เป็นความคิดของ นายผล ผลาสินธุ์ เองคือว่า นายผลเคยได้ดูได้เห็นการเล่นกีฬาแบดมินตันมาก่อน แล้วนำเอาวิธีการเล่นมาดัดแปลงเป็นการเล่นตะกร้อบ้าง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2472 นายยิ้ม ศรีหงส์ และนายผล ผลาสินธุ์ ได้ร่วมมือกันดัดแปลงให้มีการเล่นตะกร้อแบบกีฬาแบดมินตันบ้าง และใช้ชื่อว่า “ตะกร้อข้ามตาข่าย” ในระยะแรกเริ่มได้ทำการทดลองแข่งขันภายในสมาคมกีฬาสยามเท่านั้น

ปี พ.ศ. 2476 มังงานฉลองรัฐธรรมนูญเป็นปีแรก ทางสมาคมกีฬาสยามได้ร่างกฎกติกาที่แน่นอน แล้วเปิดการแข่งขันกีฬาตะกร้อข้ามตาข่ายระหว่างประชาชนขึ้นเป็นปีแรก เป็นที่สนใจของประชาชนโดยทั่วไป ต่อจากนั้นมาประชาชนได้มีการฝึกซ้อม และแข่งขันกันอย่างแพร่หลาย

ปี พ.ศ. 2479 กรมพลศึกษาได้เปิดให้มีการแข่งขันตะกร้อข้ามตาข่าย ระหว่างโรงเรียนชาย และมีหลายโรงเรียนส่งนักกีฬาเข้าแข่งขัน ทางกรมพลศึกษาเห็นว่า มีโรงเรียนและประชาชนสนใจมากขึ้น จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างกติกาตะกร้อข้ามตาข่ายให้สมบูรณ์และรัดกุมยิ่งขึ้น โดยมีพระยาจินดารักษ์เป็นประธาน โดยยึดถือกติกาตะกร้อข้ามตาข่ายของสมาคมกีฬาสยามเป็นหลัก คณะกรรมการได้ปรับปรุงกติกาตะกร้อข้ามตาข่าย สำเร็จเมื่อ พ.ศ. 2479 และกรมพลศึกษาได้ประกาศใช้เป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2480

ปี พ.ศ. 2504 สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับเชิญให้นำคณะนักเตะตะกร้อไทยไปโชว์ในการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ 2 ที่ประเทศพม่า ซึ่งในสมัยนั้นก็หวังเพียงว่าสักวันหนึ่งกีฬาตะกร้อข้ามตาข่ายจะเป็นกีฬาอีกประเภทหนึ่ง ที่มีการแข่งขันในกีฬาแหลมทอง ผลที่สุดความหวังนั้นก็สมความปรารถนา เพราะการแข่งขันกีฬาแหลมทองในปัจจุบันมีกีฬาตะกร้อเข้าร่วมการแข่งขันด้วย แต่เป็นประเภทเซปักตะกร้อ